ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Гулистон шахри

2024 йил 28 октябрь

иқтисодий Гулистон туманлараро судининг судьяси М.Холиков раислигида, судья ёрдамчиси Ю.Абизовнинг суд мажлиси котиблигида, тарафлардан даъвогар вакили О.Рискулов (2024 йил 16 сентябрдаги 01/13-сонли ишончнома асосида) иштирокида, даъвогар "UNIVERSAL **BUSINESS** TADBIRKOR" масъулияти жавобгарлар чекланган жамияти "Узсаноаткурилишбанк" жамияти, акциядорлик тижорат "Узсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё минтақавий филиали, жамияти ва хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Р.Эминовга нисбатан "Узсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят филиали, "UNIVERSAL BUSINESS TADBIRKOR" масъулияти чекланган жамияти ва "TRADITIONAL MARKET" масъулияти чекланган жамияти ўртасида 2024 йил 14 мартда тузилган хамда Гулистон шахрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Эминов Рашид Алимбекович томонидан нотариал тартибда тасдикланиб, 201469001640-сонли билан рўйхатга олинган ипотека шартномасини ҳақиқий эмас деб топиш тўгрисидаги даъво аризаси бўйича қўзғатилган иктисодий ишни, суднинг маъмурий биносида, очик суд мажлисида кўриб чикиб, куйидагиларни

аниқлади:

Даъвогар "UNIVERSAL BUSINESS TADBIRKOR" масъулияти чекланган жамияти (даъвогар) Гулистон туманлараро иктисодий судига даъво ариза билан мурожаат қилиб, унда жавобгарлар "Узсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат жамияти (жавобгар), "Узсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё минтақавий филиали (филиал) ва хусусий амалиёт билан Р.Эминовга "Ўзсаноатқурилишбанк" нисбатан шуғулланувчи нотариус акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят филиали, "UNIVERSAL BUSINESS TADBIRKOR" масъулияти чекланган жамияти ва "TRADITIONAL MARKET" масъулияти чекланган жамияти ўртасида 2024 йил 14 мартда тузилган хамда Гулистон шахрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Эминов Рашид Алимбекович томонидан нотариал тартибда тасдикланиб, 201469001640сонли билан руйхатга олинган ипотека шартномасини хакикий эмас деб топишни сўраган.

Даъво аризада ипотека (гаров) шартномасини ҳақиқий эмас деб топишнинг асоси сифатида F.Олимов "Traditional Market" МЧЖнинг 2021 йил 30 ноябрдаги 1-сонли буйруғига асосан жамият раҳбари лавозимига тайинланиб, Г.Хасанов ва тергов даврида қисми ажратилган шаҳслар билан жиноий тил бириктириб, бир гуруҳ бўлиб, расмий ҳужжатларни қалбакилаштириб, қалбаки ҳужжатларни

банк, нотариус ва бошка ташкилотларга такдим килиб, банкдан ноконуний маблағини олиб, гуёки ушбу кредит маблағини ишлатилганлигини кўрсатишиб, ўзганинг жуда кўп микдордаги маблағини ўзлаштириш йўли билан бойлик орттиришни мақсад қилиб, ушбу жиноятини амалга ошириш учун жиноий режа тузишиб, ушбу режасини амалга ошириш "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари А.Исраиловнинг хабардорлиги ва рухсатисиз ўзлари фойдаланишлари мақсадида муайян хуқуқ берадиган ва муайян мажбуриятлардан озод этадиган расмий хужжат хисобланган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари А.Исраилов номидан 2021 йил 11 январь санаси билан ўзи томонидан олинаётган кредит учун жамиятга тегишли Сирдарё вилояти, Гулистон шахар, "Намуна" МФЙ, Бирлашган кўчаси, 23-уйда жойлашган 1, 2, 3, 4-сонли нотурар жой биноларини гаровга қўйиш тўгрисидаги 1-сонли умумий йигилиш баённомаси, 2021 йил 11 январь санаси билан А.Исраиловни МЧЖ рахбари лавозимига тайинлаш тўгрисидаги 1-сонли буйрук, 2021 йил октябрь ойи санаси кўрсатилмаган МЧЖ номидан ишончли вакили Г.Г.Хасановга банк ва бошка органларида вакилликни амалга ошириш хукукини берувчи 2-сонли ишончнома, 2022 йил январь ойи санаси кўрсатилмаган МЧЖ номидан ишончли вакил Г.Г.Хасановга нотариус ва бошқа органларда вакилликни амалга ошириш хуқуқини берувчи 3-сонли ишончномани такроран қалбакилаштириб тайёрлашган ва қалбаки ҳужжатларга А.Исраилов номидан имзосини сохталаштириб қўйиб ва МЧЖнинг мухрини босишиб, "Traditional Market" МЧЖ рахбари сифатида ўзини номига кредит маблағи олиш мақсадида гаров таъминоти сифатида қўйиш учун "Universal Business Tadbirkor" МЧЖга тегишли бўлган Гулистон шахар, "Намуна" МФЙ, жойлашган Бирлашган кўчаси, 23-уйда кадастр рақами 12.10.03.04.03.0278.0001.013 бўлган ишлаб чиқариш цехи биноси 1-сонли, кадастр рақами 12.10.03.04.03.0278.0001.014 бўлган 2-сонли, кадастр рақами 12.10.03.04.03.0278.0001.015 3-сонли, бўлган кадастр 12.10.03.04.03.0278.0001.016 бўлган 4-сонли бино-иншоотларни "Узсаноатқурилишбанк" АТБ Сирдарё вилоят минтақавий филиалига тақдим қилиб, 2022 йил 3 мартда ушбу мулкларни баҳолаш бўйича расмийлаштирилган келишув далолатномаси ва 2022 йил 10 мартдаги суғурталаш шартномасига "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари А.Исраилов номидан имзо қўйишиб, жамият мухрини босиб беришганлиги, 2022 йил 10 мартда "Traditional Market" МЧЖ рахбари сифатида ўзи ва "Узсаноаткурилишбанк" АТБ Сирдарё минтақавий филиали бошлиғи К.Муллажанов ўртасида айланма маблағларни тўлдириш максадида 12 ой муддатга, 3 ой имтиёзли давр, йиллик 26 фоиз устама хақ тўлаш шарти билан қурилиш моллари сотиб олиш учун 100 фоиз пул ўтказиш орқали 2 млрд. 500 млн. сўм микдорида қисқа муддатли кредит ажратиш тўгрисида 107-сонли кредит линияси очмасдан кредит бериш шартномасини тузишга ҳамда ўзлари фойдаланиш мақсадида тайёрлаган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ директори А.Исраилов номидан 2022 йил январь ойи санаси кўрсатилмаган 3-сонли қалбаки ишончномани Гулистон шахрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуси Р.Эминовга тақдим қилишиб, 2022 йил 14 мартда ушбу кредит гаров таъминоти сифатида "Universal Business Tadbirkor" МЧЖга тегишли бўлган қайд этилган Сирдарё вилояти, Гулистон шаҳар, "Намуна" МФЙ, Бирлашган кўчаси, 23-уйда жойлашган 1, 2, 3, 4-сонли бино-иншоотларни ва А.Бойжигитовга тегишли Гулистон шаҳар, 4-мавзе, "Истиқлол" МФЙ, 60-уйда жойлашган нотурар жойни гаровга қўйиш бўйича 201469001640 рақамли ипотека шартномасини тузишга эришганлиги, жиноят ишлари бўйича Ховос туман судининг 2023 йил 6 мартдаги ҳукми билан Ғ.Олимов ва Г.Хасановлар Ўзбекистон Республикаси ЖК 167-моддаси 3-қисмининг "а" банди, 228-моддаси 2-қисмининг "а,б" банди ва бошқа моддалар билан айбли деб топилиб, жиноий жавобгарликка тортилганлиги, мазкур ҳукм қонуний кучда эканлиги, ЎЗбекистон Республикаси ИПКнинг 73-моддасига кўра жиноят ишлари бўйича суднинг қонуний кучга кучга кирган ҳукми иқтисодий судлар учун мажбурий эканлиги тўғрисида важлари кўрсатилган.

Суднинг 2024 йил 20 сентябрдаги ажрими билан Сирдарё вилоят адлия бошқармаси (адлия), Гулистон шахрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Эминов Рашид Алимбекович (нотариус) ва "TRADITIONAL MARKET" масъулияти чекланган жамиятини низонинг предметига нисбатан мустақил талаблар билан арз қилмайдиган учинчи шахс сифатида ишда иштирок этишга жалб қилинган.

Суднинг 2024 йил 23 октябрдаги ажрими билан "TRADITIONAL MARKET" масъулияти чекланган жамиятини (қушимча жавобгар) қушимча жавобгар сифатида сифатида иштирок этишга жалб қилинган.

Суд мухокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тартибда хабардор қилинган адлия, жавобгар, қўшимча жавобгар, нотариус суд мажлисида вакили иштирокини таъминламади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг (ИПК) 128-моддасининг биринчи қисмига кўра, агар суд иқтисодий суд ишларини юритиш иштирокчиси ўзига юборилган ажримнинг кўчирма нусхасини олганлиги ёки ушбу Кодексда назарда тутилган бошқа усулда хабардор қилинганлиги тўғрисида суд мажлиси бошлангунига қадар маълумотларга эга бўлса, иккинчи қисмининг тўртинчи хатбошисида ажримнинг кўчирма нусхаси суд томонидан электрон почта орқали ёки хабардор қилинганлик фактини тасдиқловчи бошқа алоқа воситаларидан фойдаланган холда юборилган кундан эътиборан уч кун ўтган бўлса, иқтисодий суд ишларини юритиш иштирокчиси суд томонидан тегишли тарзда хабардор қилинган деб ҳисобланади.

Суд, ИПКнинг 127-128, 170-моддалари талабларига кўра, ишни адлия, жавобгар, кўшимча жавобгар, нотариус иштирокисиз кўриш мумкин деб хисоблайди.

Суд мажлисида даъвогар вакили даъво талабини кўллаб-кувватлаб, даъво талабига аниклик киритиш хакида ариза такдим этиб, даъво аризада тарафлар ўртасида тузилган 2024 йил 14 мартдаги гаров ипотека шартномасини хакикий эмас деб топишни сўралганлиги, бирок гаров ипотека шартномаси 2022 йил 14 мартда тузилганлиги, шу сабабли даъво талабини 2022 йил 14 мартдаги гаров ипотека шартномасини хакикий эмас деб топиш деб хисоблашни, гаров ипотека

шартномасини ФКнинг 126-моддасига асосан ҳақиқий эмас деб топишни сўрашини, бирок суд конунда назарда тутилган асосларга кўра битимни хакикий эмас деб топишни ўзи танлаши, даъвогар рахбари А.Исраиловнинг хабардорлиги ва рухсатисиз 2021 йил октябрь ойи санаси курсатилмаган МЧЖ номидан ишончли вакили Г.Г.Хасановга банк ва бошка органларида вакилликни амалга ошириш хукукини берувчи 2-сонли ишончнома, даъвогар рахбари А.Исраилов номидан 2021 йил 11 январь санаси билан даъвогарга нотурар жой биноларини гаровга қўйиш тўғрисидаги 1-сонли умумий йиғилиш баённомаси, 2022 йил январь ойи санаси кўрсатилмаган МЧЖ номидан ишончли вакил Г.Хасановга нотариус ва бошка органларда вакилликни амалга ошириш хукукини берувчи 3сонли ишончномани такроран қалбакилаштириб тайёрлашган ва қалбаки хужжатларга А.Исраилов номидан имзосини сохталаштириб қўйиб ва МЧЖнинг мухрини босишиб, Гулистон шахрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариуси Р. Эминовга такдим қилишиб, 2022 йил 14 мартда ушбу кредит гаров таъминоти сифатида даъвогарга бино-иншоотларни гаровга куйиш буйича 201469001640 рақамли ипотека шартномасини тузишга эришганлиги, жиноят ишлари бўйича Ховос туман судининг 2023 йил 6 мартдаги хукми билан F.Олимов ва Г.Хасановлар Ўзбекистон Республикаси ЖК 167-моддаси 3-қисмининг "а" банди, 228-моддаси 2-қисмининг "а,б" банди ва бошқа моддалар билан айбли деб топилиб, жиноий жавобгарликка тортилганлиги, мазкур хукм қонуний кучда эканлиги, Ўзбекистон Республикаси ИПКнинг 73моддасига кўра жиноят ишлари бўйича суднинг қонуний кучга кучга кирган хукми иктисодий судлар учун мажбурий эканлиги хакида важлар келтириб, даъво аризани каноатлантиришни сўради.

Ўтган суд мажлисларида иштирок этган жавобгар вакили даъво аризага эътироз билдириб, тарафлар ўртасида тузилган кредит шартномаси бўйича кредит қарздорлиги тўлик сўндирилмаганлиги, 2 000 000 000 сўмдан ортик қарздорлик мавжудлигини баён қилиб, даъво аризани рад қилишни сўради.

Утган суд мажлисларида иштирок этган адлия вакили даъво аризага эътироз билдириб, тарафлар томонидан нотариусга такдим килинган хужжатларни нотариус калбаки эканлигини билмаганлиги, даъвогарнинг битимни ФКнинг 126-моддасига асосан ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги важи асоссиз эканлиги, чунки тақдим қилинган ҳужжатларнинг қалбаки эканлигини билган ёки олдиндан билиши лозим бўлганлиги исботланмаганлигини баён қилиб, қонуний қарор қабул қилишни сўради.

Ўтган суд мажлисларида иштирок этган нотариус гаров ипотека шартномасини расмийлаштириш учун хужжатлар такдим килинганлиги, даъвогарнинг ишончномаси ва йигилиш баённомалари калбаки эканлигини билмаганлиги, чунки ушбу хужжатларда даъвогар рахбарининг имзоси ва мухри турганлиги, ўша вактда хужжатларни калбаки эканлигини аниклашнинг имкони мавжуд бўлмаганлиги, ипотека шартномасини конун талаблари асосида нотариал тартибда тўгри расмийлаштирганлигини баён килиб, конуний карор кабул килишни сўради.

Суд, тарафлар вакилларининг тушунтиришлари, ишдаги мавжуд

хужжатларга хукукий бахо бериб, куйидаги асосларга кўра филиалга нисбатан иш юритишни тугатишни, даъво талабини каноатлантиришни рад этишни, суд харажатларини даъвогар зиммасида колдиришни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 130-моддасининг биринчи кисмига кўра, Ўзбекистон Республикасида одил судлов факат суд томонидан амалга оширилади.

Даъво аризасида "Ўзсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят филиали жавобгар сифатида кўрсатилган.

ИПКнинг 25-моддасида иктисодий судга тааллукли низолар келиб чикиши мумкин бўлган хукукий муносабатлар катнашчиларининг субъектли таркиби белгиланган. У энг аввало, юридик шахсларни ва юридик шахс тузмаган холда тадбиркорлик фаолиятини амалга ошираётган ва якка тартибдаги тадбиркор макомини конунда белгиланган тарзда олган фукароларни хамда ИПК 25-моддаси биринчи кисмининг 5-бандида назарда тутилган ишлар бўйича жисмоний шахсларни ўз ичига олади.

ИПК 110-моддаси биринчи қисмининг 1-бандида иш судга тааллуқли бўлмаса суд иш юритишни тугатади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг "Биринчи инстанция суди томонидан иктисодий процессуал конун нормаларини кўллашнинг айрим масалалари тўгрисида" 2019 йил 24 майдаги 13-сон карорининг 10-бандининг учинчи хатбошисида шуни назарда тутиш керакки, юридик шахснинг алохида бўлинмаси (филиали, ваколатхонаси) юридик шахс макомига эга эмас ва ишончнома асосида юридик шахснинг номидан харакат килади деб тушунтириш берилган.

Юқоридагиларга кўра, даъво аризада жавобгар сифатида "Ўзсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят филиали кўрсатилганлиги, филиал юридик шахс макомига эга бўлмаганлиги сабабли, унга нисбатан киритилган даъволар судга тааллукли эмаслиги инобатга олиб, "Ўзсаноаткурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят филиалига нисбатан кисми бўйича иш юритиш тугатишни лозим топади.

Аникланишича, филиал ва даъвогар ўртасида 2022 йил 10 мартда 107-сонли кредит шартномаси тузилган. Унга кўра, филиал кўшимча жавобгарга 26 фоиз тўлаш шарти билан 12 ой муддатга кредит шартномасида кўрсатиб ўтилган шартлар асосида 2 500 000 000 сўм пул маблағларини ажратган.

Ушбу кредит шартномаси таъминоти сифатида кафиллик ва гаров шартномалари тузилган.

Хусусан, филиал, даъвогар ва қўшимча жавобгар ўртасида 2022 йил 14 мартда 201469001640-сонли даъвогарга тегишли бўлган Сирдарё вилояти, Гулистон шаҳар, "Намуна" МФЙ, Бирлашган кўчаси, 23-уйда жойлашган 1, 2, 3, 4-сонли бино-иншоотларни гаровга қўйиш бўйича ипотека шартномаси (ипотека шартномаси) тузилиб, Гулистон шаҳрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Р.Эминов (нотариус) томонидан тасдиқланган.

Жиноят ишлари бўйича Ховос туман судининг 2023 йил 6 мартдаги хукми билан, F.Олимов Ўзбекистон Республикаси ЖК 167-моддаси

3-қисмининг "а" банди, 228-моддаси 2-қисмининг "а,б" банди, 189-моддасининг 1-қисми, 192¹¹-моддаси 2-қисмининг "а" бандида назарда тутилган жиноятни содир этганликда айбдор деб топилиб, Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 59,61-моддасига асосан тайинланган жазоларни қисман қушиш йули билан Ғ.Олимовга 5 (беш) йил 6 (олти) ой муддатга озодликдан махрум қилиш жазоси тайинланган.

Г.Хасанов Ўзбекистон Республикаси ЖК 167-моддаси 3-қисмининг "а" банди, 228-моддасининг 2-қисмининг "а,б" бандлари, 189-моддасининг 1-қисмида назарда тутилган жиноятни содир этганликда айбдор деб топилиб, Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 59,61-моддасига асосан тайинланган жазоларни қисман қушиш йули билан Г.Хасановга, 5 (беш) йил 3 (уч) ой муддатга озодликдан махрум қилиш жазоси тайинланган.

Судланувчи F.Олимов ва Г.Хасановлардан иш бўйича келтирилган зарарнинг 500.000.000 сўми мазкур жиноят иши бўйича тергов ҳаракатлари давомида "Ўзсаноатқурилишбанки" АТБ Сирдарё вилоят филиали ҳисоб рақамига қопланганлиги эътиборга олиниб, ундирилмай қолган 2 000 000 000 сўмни "Ўзсаноатқурилишбанки" АТБ Сирдарё вилоят филиали фойдасига солидар тартибда ундириш белгиланган.

Хукмга кўра, Г.Хасанов ва Ғ.Олимов томонидан даъвогар рахбари А.Исраиловнинг хабардорлиги ва рухсатисиз 2021 йил октябрь ойи санаси кўрсатилмаган МЧЖ номидан ишончли вакили Г.Хасановга банк ва бошка органларида вакилликни амалга ошириш хукукини берувчи 2-сонли ишончнома, даъвогар рахбари А.Исраилов номидан 2021 йил 11 январь санаси билан даъвогарга нотурар жой биноларини гаровга қуйиш туғрисидаги 1-сонли умумий йигилиш баённомаси, 2022 йил январь ойи санаси кўрсатилмаган МЧЖ номидан ишончли вакил Г.Хасановга нотариус ва бошка органларда вакилликни амалга ошириш хукукини берувчи 3-сонли ишончномани такроран қалбакилаштириб хужжатларга тайёрлаб, калбаки ипотека шартномаси асосан расмийлаштирилганлиги ўз тасдиғини топган.

ФК 126-моддасига кўра, агар шахснинг битим тузиш ваколатлари шартнома билан ёки юридик шахс ваколатлари унинг таъсис хужжатлари билан ишончномада, конунда белгилаб кўйилганига нисбатан ёинки битим тузилаётган вазиятдан аник кўриниб турган деб хисобланиши мумкин бўлган ваколатларига нисбатан чеклаб кўйилган бўлса ва битимни тузиш пайтида бундай шахс ёки орган ана шу чеклашлар доирасидан чикиб кетган бўлсалар, битимдаги иккинчи тараф мазкур чеклашларни билган ёки олдиндан билиши лозим бўлганлиги исботланган холлардагина битим чеклаш белгиланишидан манфаатдор бўлган шахснинг даъвоси бўйича суд томонидан хакикий эмас деб топилиши мумкин.

Даъвогарнинг ипотека шартномасини ФКнинг 126-моддасига асосан ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги важлари, даъвони ҳаноатлантириш учун асос бўлмайди.

Чунки, даъвогар томонидан даъвогарнинг ишончномаси ва бошқа ҳужжатларида даъвогар вакилининг битим тузиш ваколатлари чекланганлиги, битим тузиш вақтида даъвогар вакили ушбу чекловлардан четга чиққанлиги,

битимдаги иккинчи тараф мазкур чеклашларни билган ёки олдиндан билиши лозим бўлганлиги холати исботланмади.

Бу ҳақида, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг "Иқтисодий судлар томонидан битимларни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги фуқаролик қонун ҳужжатлари нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида" 2014 йил 28 ноябрдаги 269-сонли қарорининг (Пленум қарори) 17-банди тўртинчи ҳатбошисида битим, агар у бўйича бошқа тараф қайд этилган чеклаш ҳақида билган ёки олдиндан билиши лозим бўлган ҳолатлар аниқланган тақдирдагина, ФКнинг 126-моддаси асосида ҳақиқий эмас деб топилиши мумкинлиги тўғрисида тушунтириш берилган.

ИПКнинг 68-моддасига кўра, ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Шунингдек, даъвогарнинг ипотека шартномаси расмийлаштириш учун асос бўлган ишончнома, жамият баённомаларидаги имзолар қалбакилаштирилганлиги, ушбу ҳолат жиноят ишлари бўйича суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан ўз исботини топганлиги, ИПКнинг 73-моддасига кўра, ишнинг иқтисодий суд томонидан ҳаммага маълум деб топилган ҳолатлари исботлашга муҳтож эмаслиги, жиноят ишлари бўйича суднинг ҳукми иқтисодий судлар учун мажбурийлиги ҳақидаги важлари қуйидагиларга кўра даъвони қаноатлантириш учун асос бўлмайди.

Гарчи, Г.Хасанов **F**.Олимов ва томонидан даъвогар рахбари А.Исраиловнинг хабардорлиги рухсатисиз унинг имзоларини ва сохталаштирилган бўлса-да, жиноят ишлари бўйича Ховос туман судининг 2023 йил 6 мартдаги хукмидан кўринишича, Г.Хасанов Гулистон шахридаги "Traditional Market" МЧЖ ва "Universal Business Tadbirkor" МЧЖларнинг норасмий рахбари лавозимида ишлаганлиги қайд этилган.

Шунингдек, хукмда гувох тариқасида сўрок килинган гувох А.Исраилов 2014 йилдан бошлаб хозирги кунга қадар С.Мамадалиевга тегишли бўлган "Бўстон" фермер хўжалигида юк автомашина хайдовчиси бўлиб ишлаб келаётганлиги, 2021 йилнинг июнь ойи охирларида С.Мамадалиев унинг олдига келиб, номида хўжалик юритувчи субъектлар бўлганлигини, шунинг учун ўзининг "Universal Business Tadbirkor" МЧЖни унинг номига расмийлаштириб қўйиши, лекин жамиятни ўзи бошқаришини айтганлиги, С.Мамадалиевнинг қўлида узоқ вақт давомида ишлаб келганлиги, ишлаб келган вақтида С.Мамадалиев томонидан унга бирон-бир ёмонлик қилиш ёки уни алдаш холатлари бўлмаганлиги учун унга ишониб, жамиятга рахбар сифатида рўйхатдан ўтказилишига рози бўлганлиги, шундан сўнг 2021 йил 24 июнда С.Мамадалиев билан бирга Оқолтин туман Давлат хизматлари марказига бориб, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖни унинг номига расмийлаштириб қўйганлиги, шундан сўнг жамиятнинг фаолиятига умуман аралашмаганлиги, С.Мамадалиев томонидан тақдим қилинадиган хужжатларга имзо қўйиб берганлиги, бошқа ишларга умуман аралашмаганлиги, сўнг 2022 йилнинг тахминан июнь ойларида С.Мамадалиев ўзига тегишли бўлган "Baxt Oqoltin Invest" МЧЖ номига банкдан кредит олмокчи бўлаётганлиги, шунинг учун у рахбарлик қилиб келаётган жамиятнинг балансида бўлган бино-иншоотларни банкга кредит таъминоти учун гаровга куйиш кераклиги, шу сабабли турмуш ўртоғи билан нотариал идорага бориб гаров шартномасини расмийлаштириш кераклигини айтганида унинг илтимосига рози бўлиб, Гулистон шахар ФХДЁ биноси орка томонида жойлашган нотариал идорага турмуш ўртоғи ва С.Мамадалиев билан бирга бориб, гаров шартномасини расмийлаштириб, хужжатларни имзолаганлигини, шундан сўнг С.Мамадалиев билан кредит масаласи юзасидан бирон-бир хужжат расмийлаштирмаганлиги, бундан ташқари хужжатларга асосан у рахбарлик килиб келаётган аслида эса С.Мамадалиев томонидан бошқариб келинаётган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖнинг бино иншоотларини гаровга қуйиб С.Мамадалиев қайси банк идорасидан қанча микдорда кредит олганлигини хам билмаслиги, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ тегишли бўлган Сирдарё вилояти Гулистон шахри Намуна МФЙ, Бирлашган кўчаси, 23-уйда жойлашган кадастр рақами ишлаб чиқариш цехи биноси 1,2,3,4-сонли бино-иншоотлари "Traditional Market" МЧЖ рахбари F.Олимов томонидан кредит таъминоти сифатида "Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ Сирдарё минтақавий филиалига гаровга қуйилиб, 2022 йил 10 мартда айланма маблағларни тўлдириш мақсадида қурилиш молларини сотиб олиш учун 12 ой муддатга 3 ойлик имтиёзли давр билан йиллик 26 фоиз устама хак тўлаш шарти билан 2 млрд. 500 млн. сўм кредит маблағларини ажратилишига оид холатни Сирдарё вилоят прокуратураси томонидан ўтказилган текшириш жараёнида билганлиги, бундан олдин жамиятига тегишли бўлган мол-мулк Ғ.Олимов томонидан банк идорасига такдим қилиб кредит ажратилишига эришганлигини билмаганлиги, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари лавозимига Исроилов Алишер Анаркуловични, яъни уни тайинлаш хакидаги 2021 йил 11 январда расмийлаштирилган 01-сонли буйрук нусхасини куриб қолганлигини, мазкур буйрукда уни номидан куйилган имзо аслида у томонидан бажарилмаганлиги, чунки 2021 йил 11 январда "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ ҳали ташкил қилинмаган бўлганлигини, мазкур жамият ҳақиқатда 2021 йил 18 февралда Оқолтин туман давлат хизматлари марказидан 953754-тартиб рақами билан руйхатга олиниб ташкил қилинганлиги, бундан ташқари мазкур турдаги хужжатларни мустакил имзоламаслиги, одатда хужжатларни имзолаш учун унга С.Мамадалиев тақдим қилганлиги, лекин ушбу буйруқ С.Мамадалиев томонидан унга тақдим қилинмаганлиги, бундан ташқари мазкур қалбаки буйруқ тузилган вақтда "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ борлиги тўгрисида хам билмаганлиги, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖнинг низом жамғармаси А.Исроилов, яъни у томонидан сотиб олингандан сўнг мазкур жамият унинг номига 2021 йил 24 июнда қайта расмийлаштирилиб, таъсисчиларнинг умумий йиғилиш баённомасига асосан жамият директори лавозимига 2021 йил 24 июндаги 01-сонли буйруқ билан у тайинланганлигини, бу вақтга қадар унинг жамиятга умуман алоқаси бўлмаганлигини, қанақа қилиб Ғ.Олимов унинг хужжатларни расмийлаштирилганлигини билмаслиги номидан кўрсатувлар берган.

Хукмга кўра гувох тарикасида сўрок килинган З.Мамадалиевнинг 2022 йилнинг сентябрь ойида хизмат кўрсатиш фаолияти билан шуғулланиш мақсадида "Kamfort Apart Hotel" МЧЖни ташкил қилиб, мазкур жамиятнинг таъсисчиси ва директори вазифасида ишлаб келаётганлигини, жамият фаолият кўрсатиш учун "Universal Business Tadbirkor" МЧЖга тегишли бўлган бинони ижара шартномасига асосан ижарага олиб, хозирда қурилиш пардозлаш ишларини кўрсатиш якунлаб, хизмат фаолияти билан шуғулланиб келаётганлигини, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ ҳақида эшитганлигини, укаси Мамадалиев Сардор баликчилик фаолияти билан шуғулланиш мақсадида 2021 йил 18 февралда "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ ташкил қилганлигини, жамиятнинг ягона таъсисчиси ўзи бўлганлигини, жамиятнинг низом жамғармаси 10 млн. сўм накд пул шаклида ташкил қилинганлигини, баликчилик фаолияти шуғулланмаганлиги сабабли баликчилик кўлини олмаганлигини, ШУ сабабли жамият фаолиятини вактинча тўхтатиб турганлигини, жамиятнинг балансида Сирдарё вилояти Гулистон шахри "Намуна" МФЙ Бирлашган кўчаси 23-уйда жойлашган ишлаб 1,2,3,4-сонли бино-иншоотлари мавжудлигини, мазкур бино-иншоотлар жамият томонидан "Микрокредитбанк" АТБ Сирдарё вилоят филиалидан олинган маблағлари эвазига сотиб олинганлигини, хозирги кунда укаси С.Мамадалиев рахбарлик қилиб келаётган "Baxt Oqoltin Invest" МЧЖ томонидан АТ "Қишлоқ қурилиш банк" Янгиер банк хизматлари офисига 1 та 9 қаватли турар-жой биносини қуриш учун 9,5 млрд. сўм кредит ажратиш учун "Universal Business Tadbirkor" МЧЖга тегишли бўлган юқорида айтиб ўтилган бино-иншоотлар кредит таъминоти учун гаров сифатида банкка гаровга куйилиб, кредит олинганлиги, Ғ.Олимов укаси С.Мамадалиевга тегишли бўлган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ балансида бўлган бино-иншоотларини кредит таъминоти сифатида гаровга куйганлиги, бирок, у томонидан Ғ.Олимовга харакатларни ўтказиш учун бирон-бир қилинмаганлиги, укаси С.Мамадалиевнинг айтишича вилоят прокуратураси томонидан олиб борилган текширишда тўпланган хужжатларда "Universal Tadbirkor" рахбари лавозимига МЧЖ Исроилов Анаркуловични тайинлаш хакидаги 2021 йил 11 январда расмийлаштирилган 01сонли буйруқ нусхаси мавжуд бўлиб, мазкур буйруқда А.Исроилов номидан қўйилган имзо А.Исроилов томонидан бажарилмаганлиги, чунки 2021 йил 11 январда "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ хали ташкил қилинмаган бўлганлиги, мазкур жамият хақиқатда 18.02.2021 йилда Оқолтин туман давлат хизматлари марказидан рўйхатга олиниб ташкил қилинганлигини, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари Исроилов Алишер Анаркуловични тахминан 2015 йилдан буён танишини, А.Исроилов оиласига тегишли бўлган хўжалик юритувчи субъектларда ишчи бўлиб ишлаб келиши, асосан юк автомашина хайдовчиси сифатида ишлаб келиши, хужжатларга асосан A.Исраилов "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари сифатида расмийлаштирилганлиги, лекин жамият укаси С.Мамадалиевга тегишли бўлганлиги сабабли жамиятни укасини ўзи бошкариб келиши, Хасанов Ғайратни Ғ.Олимовнинг таниши сифатида

2020 йилнинг ўрталаридан буён таниши, лекин у билан яқин мулоқотда бўлмаганлиги, ҳақиқатдан ҳам "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ раҳбари Исроилов Алишерга топширик бериб 2021 йил октябрь ойида Хасанов Ғайрат **Гофуровичнинг** номига суд, солик, банк ва давлат хокимияти нотариус ишончли вакил сифатида иштирок этиши учун 02-сонли беришини ишончнома расмийлаштириб айтганлиги, ишончнома расмийлаштириб берилишига асосий сабаб мазкур жамиятнинг МИБ ва бошка идораларидан қарздорлиги мавжуд бўлганлиги сабабли уларни тўлашга ва расмийлаштиришга VЧVН керакли хужжатлар ўзининг бўлмаганлиги учун Ғ.Олимовга ушбу ишларни амалга оширишини сўраганлиги, шунда Ғ.Олимов унинг илтимосимга рози бўлиб, унинг таниш хайдовчиси Ғ.Хасановнинг номига ишончнома беришни айтганлиги, шундан сўнг юқорида айтиб ўтилган ишончномани расмийлаштириб жамият директори А.Исроиловга имзолаттириб ишончномани F.Олимовга такдим килганлигини, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари Исроилов Алишер томонидан 2021 йил октябрь ойида Хасанов Ғайратнинг номига суд, солиқ, банк ва давлат ҳокимияти нотариус органларида ишончли вакил сифатида иштирок этиши учун расмийлаштирилган фойдаланиб ишончномадан **F**.Олимов 02-сонли жамиятнинг балансида бўлган бино-иншоотларни гаровга қўйиб кредит олганлиги ҳақида текшируви жараёнида билганлиги ҳақида кўрсатувлар берган.

Шу билан бирга, хукмга кўра Ғ.Олимов айбига икрорлик билдириб, ўз кўрсатмаларида олаётган кредит таъминоти учун Гулистон шахар, "Намуна" МФЙ Бирлашган кўчаси 23-уйда жойлашган "Universal Bizness Tadbirkor" МЧЖга тегишли бўлган 1, 2, 3, 4-сонли ишлаб чиқариш цехини кадастр хужжатларини такдим килганлиги, банк ундан ушбу 4 та мулкнинг банк бахолаш хисоботини расмийлаштириш учун гаров мулки эгасини чикаришни сўраганидан кейин таниши Хасанов Гайратни кредит олишида ёрдамлашига кўндириб, уни ўзи билан банкка олиб борганлигини, банкда хозирда унга кўрсатилган 2021 йил октябрь ойи санаси кўрсатилмаган 2-сонли "Universal Bizness Tadbirkor" МЧЖ рахбари А.Исраилов номидан банк ва бошка ташкилотларида жамиятдан вакилликни амалга ошириш хукукини берувчи ишончномага имзо кўйдириб, ишончномани банк ходими Б.Эргашевга такдим килганлиги ва ушбу МЧЖ номидан Г.Хасанов имзо қуйиб мухр босиб, ҳаракатларни амалга оширади деганлигини, кейин банк ходими Б.Эргашев Г.Хасановдан имзосини текшириш учун унинг шахсини тасдикловчи паспортини сўраганлиги, Г.Хасанов унга паспортининг нусхасини такдим килганлигини, банк ходими Б.Эргашев паспорт паспорт кўрганида нусхасини текшириб нусхада имзоси йўклигини ШУ боис ШУ куни бахолаш далолатномасига қўйдирмаганлиги, кейин эртаси куни у ва Г.Хасанов бирга яна банкка паспортини банк ходими Б.Эргашевга боришганлигини ва Г.Хасанов кўрсатганлиги, Б.Эргашев паспортини олиб, паспортдаги имзо билан унга тақдим қилган №2-сонли ишончномадаги Г.Хасанов номидан қўйилган имзони солиштириб кўрганида имзолар бир хиллигини аниклаганлиги, унда хеч кандай шубхали холат сезилмаганидан кейин Б.Эргашев ўзи хизмат компьютерда тайёрлаб, принтерда чоп этган 03.03.2022 йил санаси билан расмийлаштирган банк, қарз олувчи "TRADITIONAL MARKET" МЧЖ рахбари сифатида у, "Universal Bizness Tadbirkor" МЧЖнинг ишончнома асосида ҳаракат қилувчи Г.Хасанов ва гаров куювчи А.Бойжигитов уртасида тузилган мулкни келишилган бахода бахолаш хақидаги далолатномага имзо қўйдирганлиги, ушбу далолатномага "Universal Bizness Tadbirkor" МЧЖ номидан ишончнома вакили Г.Хасанов ва "TRADITIONAL MARKET" МЧЖ рахбари сифатида у имзо қўйганлигини ва жамият мухрини босиб беришганлигини, шунингдек Г.Хасанов банк ходими Б.Эргашевга "Universal Bizness Tadbirkor" МЧЖнинг фаолият жойига тегишли электрон ижара шартномасини олиб келиб берганлигини, Исроилов Алишер Анаркуловични "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари лавозимига тайинлаш тўгрисидаги 11.01.2021 йилда расмийлаштирилган 01сонли буйруқ, 2022 йил 11 январь санаси билан расмийлаштирилган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖнинг №1-сонли жамиятга тегишли юқорида қайд этилган 4 та мулкни гаров қўйишга розилик бериш ҳақида таъсисчиларнинг умумий йиғилиш баённомасини кредит йиғма жилдини шакллантириш жараёнида Б.Эргашевга берганлигини, лекин ушбу такдим килган 1-сонли умумий йиғилиш баённомасини Б.Эргашевга берган вақтида имзоланмаган холда бўлганлигини, ушбу йиғилиш баённомасини Г.Хасанов банкка келган вақтида Б.Эргашевнинг олдида у айтгани учун Г.Хасанов имзо қўйганлигини ва МЧЖнинг мухрини босиб берганлиги хакида кўрсатмалар берган.

Бундан ташқари, хукмга кўра Г.Хасанов айбига қисман икрорлик билдириб, ўз кўрсатувларида таниши Ғ.Олимов унга телефон қилиб, банкка етиб келишини айтганлиги, уни олиш учун банкка борганлигини, кейин Ғ.Олимов банкдан чиқиб, машинасига ўтирганлигини, унга "Зафарни иш бошқарувчиси банкка келиб, гаровга қўйилган хужжатларга имзо чекиш керак" деганлигини, кейин машинасидан тушиб, кимлар биландир гаплашганлигини ва унга шу ерда бўлиб туришини тайинлаганлигини, орадан 45 минутлар ўтгандан сўнг F.Олимов олдига қўлида бир қоғозни кўтариб келиб, кайфияти йўқ ҳолда машинасига ўтирганлигини, ундан "Ха тинчликми?" деб сўраганида, "Зафарни иш бошқарувчиси Самарқанд вилоятига юкни олиб кетаяпти экан, у хозир келиб банкка кириб имзо қуйиш керак эди" деганлигини, ундан "Шунга кайфиятинг йўкми?" деб сўраганлиги, Ғ.Олимов унга Зафар акани олдига бориб келганлиги, номига ишончнома расмийлаштириб келганлиги, ушбу ишончномага имзо қўйиб беришни, Зафар аканинг фирмасини номидан вакил бўлиб қатнашишни айтганлиги, унга муаммо керакмаслиги, имзо қўймасликни айтганлиги, кейин F.Олимов З.Мамадалиевга телефон қилиб, телефонини овоз кучайтириб, у билан гаплашганлиги, З.Мамадалиевга "Ака Ғайрат ака имзо қўймайман деб айтаяпти" деганлиги, кейин Ғ.Олимовнинг телефонидан З.Мамадалиев билан боғланиб, у билан гаплашиб, Зафар ака менга муаммо керак эмас, хозир Ғайратга вазиятимни тушунтирдим" деганлиги, З.Мамадилев унга "Ака қўрқманг, мулкни эгаси менку, мен ўзим рухсат бераяпманку, Сизга хеч қандай муаммо бўлмайди, бемалол банкка кириб, қатнашаверинг" деганлиги, шунда З.Мамадалиевдан қайта-қайта муаммо бўлмаслигини сўраганлиги, З.Мамадалиев унга хеч қандай

муаммо бўлмаслиги, мулкни эгаси ўзи эканлиги, рухсат бераётганлиги такрорлаб айтганлиги, кейин Ғ.Олимов унга тақдим қилган ишончномани қараганида, 2022 йил январь ойи санаси курсатилмаган 3-сонли ишончномани курганлиги, ушбу ишончномани ўқиб танишиб чиққанида "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари А.Исраилов томонидан уни номига нотариал идораларда кредит, гаров, ипотека шартномаларни имзолаш, жамиятга тегишли турар ва нотурар биноларини гаровга қуйиш ва жамият номидан барча хужжатларни имзолашга ваколат берилганлигини билганлиги, ишончномада МЧЖ мухри босилган ва рахбар А.Исраилов номидан имзо қўйилган холда тайёр турганлиги, ушбу ишончнома билан танишиб чиққанидан сўнг Ғ.Олимовдан яна келгусида муаммо бўлмаслигини сўраганлиги, Ғ.Олимов унга муаммо бўлмаслигини айтганлиги, сўнгра уларга ишониб, ишончномага имзо қўйганлиги, шундан кейин Ғ.Олимов билан бирга банкка киришганлиги, банкнинг кредит булимидаги ходимларига учрашиб, улар такдим килган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖнинг молмулкини гаровга қўйишга рози эканлигини ва бошқа хужжатларга имзо чекиб, Ғ.Олимов унга берган мухрни босиб тасдиқлаб берганлиги, орадан 3-4 кун ўтгандан кейин 2022 йил 14 март куни Ғ.Олимов унга телефон қилиб, нотариусга чақирганлиги, Ўзбекистон шох кўчаси, нотариус биносига етиб борганлигини, у ерда 3. Мамадалиевни кўриб қолганлиги, 3. Мамадалиев унга "Ака мен нотариус билан сал ғижиллашиб қолганман, ўзингиз кириб чиқаверинг." деганлигини, ундан "Мен эртага муаммо бўлиб, ўлиб қолмайманми?" деб сўраганлиги, 3. Мамадалиев унга "Йуқ ака, мен Ғ.Олимовга мухримни ҳам бериб қуйганман, Сизга хеч қандай муаммо бўлмайди" деганлиги, кейин нотариус идорасига кирганлиги, шу ерда банкдан бир нафар ходим ўтирганлиги ва унинг ёнига бориб ўтирганлиги, кейин ўзини Рашид деб таништирган нотариус компьютеридан қоғозларни чиқарганлигини ва унга имзолаш учун тақдим қилганлигини, ушбу хужжат билан танишганида ипотека шартномаси эканлигини, Ғ.Олимов банкдан кредит олиш учун вакиллик қилаётган "Universal Business Tadbirkor" МЧЖга тегишли ишлаб чиқариш цехини биносини ҳар бирини 700,0 млн. сўмдан жами 2,8 млрд. сўмга бахолаб, гаровга қўйилаётганлигини билганлиги, нотариус унга тушунтиргандек, гаров шартномасини аввал имзолаб, кейин фамилия, исмини ёзганлигини, кейин нотариус унга бармоғини махсус бармоқ изи олиш учун мўлжалланган ускунага босишини айтганлигини ва у ўнг қўл кўрсаткич бармоғини босганлиги ҳақида кўрсатувлар берган.

Мазкур холатда, хукмда қайд этилганларга мувофик, А.Исроилов 2021-2022 йилларда "Universal Business Tadbirkor" МЧЖга жамият таъсисчиси С.Мамадалиевнинг илтимоси билан раҳбар бўлишга рози бўлганлиги, "Universal Tadbirkor" МЧЖни А.Исроиловнинг номига расмийлаштириб фаолиятига қўйилгандан умуман аралашмаганлиги, сўнг жамиятнинг А.Исроилов С.Мамадалиев аа З.Мамадалиевга тегишли бўлган хўжалик юритувчи субъектларда ишчи бўлиб ишлаб келганлиги, асосан юк автомашина ҳайдовчиси сифатида ишлаганлиги, ҳужжатларга асосан A.Исраилов "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари сифатида расмийлаштирилган бўлса-да, лекин жамият С.Мамадалиевга тегишли бўлганлиги, С.Мамадалиев бошқариб келганлиги, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ тегишли кўчмас мулклар С.Мамадалиев ва З.Мамадалиевга тегишли бўлганлиги, кўчмас мулкларни гаровга қўйиш учун З.Мамадалиев Г.Хасановга кўрсатма берганлиги аниқланди.

Қолаверса, З.Мамадалиев ҳақиқатдан ҳам "Universal Business Tadbirkor" МЧЖ рахбари Исроилов Алишерга топширик бериб 2021 йил октябрь ойида Хасанов Гайрат Гофуровичнинг номига суд, солик, банк ва давлат хокимияти нотариус органларида ишончли вакил сифатида иштирок этиши учун 02-сонли ишончнома расмийлаштириб берилган бир вактда, яъни 2021 йил октябрь ойида Ғ.Хасанов номига берилган 02-сонли ишончнома 3.Мамадалиев томонидан расмийлаштирилиб, жамият директори А.Исроиловга имзолаттириб, 3. Мамадалиевнинг шахсан ўзи ишончномани Ғ. Олимовга такдим қилганлигини холати З.Мамадалиев томонидан тан олинган булса-да, бирок мазкур 2021 йил октябрь ойида Ғ.Хасановга расмийлаштирилган 02-сонли ишончномадаги А.Исроиловнинг имзоси хам қалбакилаштирилганлиги аниқланган. Ушбу ишончноманинг З.Мамадалиев томонидан такдим килинганлиги Ғ.Олимов кўрсатувларида хам қайд этилган.

Бундан ташқари, "Universal Business Tadbirkor" МЧЖнинг мухри аслида жамиятда ёки рахбарида сақланиши лозим бўлган бир пайтда, жамият мухрини Ғ.Олимов ва Г.Хасановларга 2022 йилнинг март ойи бошларида ҳамда 2024 йил 14 март куни банк ва нотариусда фойдаланиш учун топшириб қўйилганлиги аникланди.

ИПКнинг 73-моддаси тўртинчи қисмига мувофик, жиноят ишлари бўйича суднинг қонуний кучга кирган ҳукми муайян ҳаракатлар содир этилганлиги ёки содир этилмаганлиги ва улар кимлар томонидан содир этилганлиги масалалари бўйича иқтисодий суд учун мажбурийдир.

ИПКнинг 74-моддасига кўра, суд далилларга ишнинг барча холатларини жамлаб, уларни суд мажлисида конунга амал килган холда хар томонлама, тўлик ва холис кўриб чикишга асосланган ўз ички ишончи бўйича бахо беради. Хар бир далил ишга алоқадорлиги, макбуллиги ва ишончлилиги нуктаи назаридан, далилларнинг йигиндиси эса, етарлилиги нуктаи назаридан бахоланиши лозим. Агар текшириш натижасида далилнинг хакикатга тўгри келиши аникланса, у ишончли деб тан олинади.

Мазкур ҳолатда, даъвогарга тегишли нотурар бино иншоотларнинг кредит таъминоти сифатида гаровга кўйилиши, аслида даъвогар таъсисчилари ва мулкдорларининг хохиш-иродаси билан бўлган.

Юқоридагиларга кўра, суд ипотека шартномасини ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги даъво талабини қаноатлантиришни рад этишни лозим топади.

ИПК 118-моддасининг биринчи қисмида суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилиши, еттинчи қисмида давлат божи тўлашдан озод қилинган давлат органлари ҳамда бошқа шахслар томонидан юридик шахслар ва фуқароларнинг манфаатларини кўзлаб тақдим этилган даъво талабларини қаноатлантириш рад этилган ёки улар қисман қаноатлантирилган тақдирда, давлат божи манфаатлари кўзланиб даъво тақдим этилган шахслардан

даъво талабларининг каноатлантирилиши рад этилган кисмига мутаносиб равишда ундирилиши белгиланган.

"Давлат божи тўгрисида" ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига илова сифатида тасдиклаган Давлат божи ставкаларининг микдорига кўра, иктисодий судларга бериладиган мулкий хусусиятга эга даъво аризаларидан даъво бахосининг 2 фоизи микдорида, бирок БХМнинг 1 бараваридан кам булмаган микдорда, шунингдек номулкий хусусиятга эга даъво аризаларидан БХМнинг 10 баравари микдорда давлат божи ундирилиши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 17 ноябрдаги ПФ - 196-сонли Фармони билан базавий хисоблаш микдори ойига 340 000 сўм этиб белгиланган.

суд харажатларини ундириш масаласини Суд, мухокама даъвогарнинг даъво талаблари асосли деб топилганлиги, даъво номулкий хусусиятга эгалиги, давлат божи олдиндан тўланмаганлиги, даъво ариза 2024 йил 16 сентябрда кирим бўлганлигини инобатга олиб, иш бўйича ундирилиши лозим бўлган суд харажатларини даъвогарга юклашни, 2024 йил 16 сентябрь холатига БХМнинг 10 баравари, яъни 3 400 000 сўм микдорида давлат божини даъвогардан республика бюджетига ва олдиндан тулаб чикилган 34 000 сўм почта харажатини даъвогар зиммасида колдиришни лозим топади.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодексининг 68, 73, 118, 127-128, 170, 172, 176-180, 186, 192-моддаларини кўллаб, суд

карор килади:

Даъвонинг "Ўзсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят филиалига нисбатан қисми бўйича иш юритиш тугатилсин.

Даъво талабини қаноатлантириш рад этилсин.

"UNIVERSAL BUSINESS TADBIRKOR" масъулияти чекланган жамияти хисобидан республика бюджетига 3 400 000 сўм давлат божи ундирилсин.

"UNIVERSAL BUSINESS TADBIRKOR" масъулияти чекланган жамияти томонидан олдиндан тўланган 34 000 сўм почта харажати ўзининг зиммасида қолдирилсин.

Хал қилув қарори қабул қилингандан кейин бир ойлик муддат ўтгач қонуний кучга киради.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақалари берилсин.

Хал қилув қарорининг кўчирма нусхаси тарафларга юборилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори устидан ҳал қилув қарори қабул қилинган кундан эътиборан бир ой ичида шу суд орқали Сирдарё вилоят судининг иқтисодий ишлар бўйича судлов хайъатига апелляция тартибида шикоят қилиниши (прокурор протест келтириши) ёпрори конуний кучга кирган кундан эътиборан олти ой ичи, кояти (протести) берилиши

мумкин.

М.Холиков